

MATÈRIA: GEOGRAFIA I HISTÒRIA

CURS: 1r ESO

ODS:

ODS 5. Igualtat de gènere.

ODS 10. Reducció de les desigualtats.

ODS 11. Ciutats i comunitats sostenibles.

ODS 12. Consum i producció responsables.

ODS 13. Acció climàtica.

ODS 15. Vida terrestre.

ODS 16. Pau, justícia i institucions sòlides.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

Competència específica 1: Cercar i tractar informació que permeti interpretar el present i el passat, aplicant els procediments de la recerca històrica i geogràfica a partir de l'anàlisi crítica de dades procedents de fonts analògiques i digitals, per transformar-ho en coneixement i comunicar-ho a través de diferents formats.

Competència específica 2: Indagar i argumentar a partir de problemes socials rellevants, locals i globals, per desenvolupar un pensament crític i respectuós amb les diferències, que contribueixi a la construcció de la identitat individual i col·lectiva i a la consecució d'un present i un futur més just i inclusiu.

Competència específica 3: Interpretar els canvis i les continuïtats dels processos històrics, mitjançant la realització de projectes d'investigació i l'ús de fonts primàries i secundàries, per interpretar els problemes del món actual i fer propostes a favor de la pau, el benestar i el desenvolupament sostenible.

Competència específica 4: Descobrir i analitzar els elements i dinàmiques que configuren el territori, mitjançant l'estudi de casos i problemàtiques geogràfiques, per valorar els diferents paisatges i proposar alternatives de gestió territorial, amb criteris de sostenibilitat i justícia social.

Competència específica 5: Analitzar de forma crítica els mecanismes que han regulat la vida de les societats al llarg de la història fins a l'actualitat i la construcció dels sistemes democràtics per participar de manera respectuosa i compromesa en activitats comunitàries que promoguin la convivència, la cohesió social i l'equitat.

Competència específica 6: Interpretar els processos que han conformat les societats actuals en la seva diversitat i riquesa a partir de l'anàlisi de perspectives i mirades diverses per formar-se un criteri propi fonamentat i comprometre's en la defensa dels drets humans, la llibertat i la igualtat davant les situacions d'injustícia i discriminació.

Competència específica 7: Identificar els fonaments que sostenen les identitats personals i col·lectives des d'una perspectiva intercultural, respectant els sentiments de pertinença, i valorar les diverses manifestacions culturals i artístiques i el patrimoni material i immaterial per contribuir a la cohesió social i als valors que emanen d'una ciutadania europea responsable i solidària.

Competència específica 8: Analitzar les formes de vida i els fets i fenòmens socials, passats i presents, des de la perspectiva de gènere, i comprometre's en la igualtat

d'oportunitats, la participació efectiva i la responsabilitat compartida de totes les persones en la societat i l'entorn, superar estereotips i rebutjar qualsevol forma de discriminació i violència.

Competència específica 9: Valorar críticament les dinàmiques d'interdependència entre diferents factors dins un món globalitzat i les desigualtats i conflictes que es generen, i relacionar les problemàtiques locals i globals per proposar alternatives basades en la cultura de la pau i adquirir compromisos que permetin la consecució d'un món més solidari i sostenible.

CRITERIS D'AVUACIÓ

1.1 Desenvolupar estratègies de cerca, tractament i organització de la informació per a la resolució de demandes relacionades amb fets i processos rellevants del present i del passat.

1.2 Analitzar de manera crítica, responsable i creativa les fonts d'informació analògiques i digitals, contrastant les dades obtingudes i aplicant-les a diferents situacions i contextos.

1.3 Elaborar i comunicar els coneixements adquirits mitjançant recursos expressius que incorporin diferents llenguatges i formats, emprant les possibilitats que ofereixen els entorns i recursos digitals.

1.4 Incorporar i utilitzar adequadament el vocabulari propi de les ciències socials mitjançant intervencions orals, textos escrits i altres produccions, tot avançant en la construcció d'un discurs precís i rigorós.

2.1 Identificar i mostrar interès pels principals problemes que afecten la societat, adoptant una posició crítica, proactiva i de rebuig a situacions injustes i discriminatòries.

2.2 Argumentar de forma crítica sobre problemes socials rellevants utilitzant els coneixements propis de les ciències socials i valorant la importància de trobar solucions dialogades.

2.3 Mantenir una actitud d'alerta i de reflexió davant dels problemes socials, que ajudi a la permanent revisió dels propis criteris i a comprometre's en la construcció de futurs millors.

2.4 Fonamentar els propis arguments en els valors democràtics, els drets humans i la justícia social, assumint els valors de la cultura de la pau en el decurs de debats i tasques cooperatives.

2.5 Posicionar-se amb criteris propis i esdevenir ciutadans crítics amb consciència global mitjançant l'elaboració de productes personals o cooperatius ben argumentats, tot respectant les opinions dels altres.

3.1 Identificar els canvis i les continuïtats entre les etapes històriques, a través de processos inductius, reptes i projectes de recerca, i trobar relacions amb el món actual.

3.2 Diferenciar les causes i les conseqüències dels processos històrics i aplicar-ho en problemes actuals relacionats amb els objectius de desenvolupament sostenible.

3.3 Representar adequadament informació geogràfica i històrica a través de diverses formes de representació gràfica, cartogràfica i visual.

3.4 Situar fets i processos històrics en eixos cronològics, trobant relacions entre diferents períodes i simultaneïtats temporals entre diferents territoris.

3.5 Identificar i utilitzar les fonts primàries i secundàries, valorant les seves aportacions al coneixement del medi i de les formes de vida en el present i el passat.

4.1 Interpretar l'espai des d'una perspectiva sistèmica, a través del concepte de paisatge, identificant-ne els elements i les interrelacions existents.

- 4.2** Analitzar l'acció humana en els paisatges, dins dels diferents ecosistemes planetaris, valorant la riquesa del patrimoni natural i cultural, i detectant-ne les amenaces de degradació.
- 4.3** Criticar i denunciar situacions d'injustícia social i de degradació ambiental, a diferents escales, tant en l'àmbit urbà com en el rural, compromentent-se per a la seva millora.
- 4.1** Interpretar l'espai des d'una perspectiva sistèmica, a través del concepte de paisatge, identificant-ne els elements i les interrelacions existents.
- 4.2** Analitzar l'acció humana en els paisatges, dins dels diferents ecosistemes planetaris, valorant la riquesa del patrimoni natural i cultural, i detectant-ne les amenaces de degradació.
- 4.3** Criticar i denunciar situacions d'injustícia social i de degradació ambiental, a diferents escales, tant en l'àmbit urbà com en el rural, compromentent-se per a la seva millora.
- 5.1** Identificar i analitzar els mecanismes que han regulat la vida en comú d'algunes societats del passat, interpretant els principals models d'organització social i política.
- 5.3** Analitzar els trets bàsics de l'organització social, política i econòmica d'algunes societats del passat i valorar de manera crítica el grau d'equitat dels intercanvis i relacions amb altres poblacions.
- 5.4** Mostrar actituds pacífiques i tolerants i assumir els drets i deures del marc de convivència, demostrant capacitat crítica i responent de manera assertiva davant de situacions d'injustícia i desigualtat.
- 6.1** Explicar els trets definitoris d'algunes civilitzacions històriques, identificar elements de canvi i continuïtat en les formes de vida i subsistència i en l'organització de la societat i reconèixer aspectes significatius de la seva aportació a la cultura universal.
- 6.2** Reconèixer les desigualtats socials en diferents èpoques històriques, els mecanismes de domini i control que s'hi han donat i les conseqüències en el món actual.
- 6.3** Identificar els col·lectius que han estat sotmesos, silenciats i invisibilitzats al llarg de la història fins al present i destacar les diferents perspectives i aportacions.
- 6.4** Caracteritzar els drets humans individuals i col·lectius i l'estat de dret com a sistema institucional que garanteix el seu compliment a través dels seus òrgans i institucions.
- 7.1** Explicar els trets definitoris d'algunes cultures històriques, identificar elements de canvi i continuïtat en les seves expressions culturals i artístiques i reconèixer aspectes significatius de la seva aportació a la cultura universal.
- 7.2** Reflexionar sobre els elements culturals que han conformat les diferents identitats individuals i col·lectives de l'entorn i les aportacions de cadascuna d'elles a la cultura humana universal i a la cohesió social, mostrant una actitud respectuosa envers els sentiments de pertinença.
- 7.3** Assenyalar alguns elements bàsics del llegat històric i cultural d'Europa, així com els fonaments d'una ciutadania europea inclusiva i solidària.
- 7.4** Valorar, protegir i conservar alguns elements del patrimoni artístic, històric i cultural, material i immaterial, com a fonament de les diverses identitats col·lectives i de la cohesió social i com a gaudi dels pobles.
- 8.1** Relacionar alguns canvis en els hàbits de vida tradicional i el treball domèstic i contrastar-los amb l'actualitat, identificant les pràctiques compatibles amb la salut, la sostenibilitat, la dignitat i el respecte, i assumir responsabilitats i compromisos en l'àmbit familiar, l'entorn escolar i la comunitat.

8.2 Identificar els reptes en relació amb la corresponsabilitat en el treball reproductiu i comunitari entre homes i dones, remarcant-ne la importància per al funcionament de les societats.

8.3 Identificar les limitacions socials i culturals que han impedit que les persones puguin desenvolupar aspiracions al llarg de diferents generacions i reconèixer la riquesa que aporten els vincles intergeneracionals.

8.4 Prendre consciència de les causes que han relegat les dones a un rol secundari al llarg de la història i emprendre accions per valorar, dignificar i visibilitzar determinades aportacions com a font de riquesa per a tothom.

8.5 Identificar i rebutjar les violències i les actituds irracionals i discriminatòries envers persones i col·lectius, amb una atenció especial a la diversitat d'identitats i expressions de gènere i diversitat afectivosexual.

9.1 Analitzar aspectes del funcionament de l'economia en el món, destacant la interdependència entre països, i el seu impacte en la realitat econòmica de l'entorn proper, i les desigualtats que generen, posant èmfasi en els col·lectius més vulnerables.

9.2 Interpretar el paper dels moviments de població a escala global i local i conèixer les situacions que impulsen les persones a migrar per causes econòmiques o a desplaçar-se per buscar refugi.

9.3 Analitzar i entendre l'evolució dels factors que generen conflictes violents, i les estratègies econòmiques, polítiques i socials per prevenir-los.

9.4 Reconèixer les contribucions històriques i actuals a la solució pacífica dels conflictes, la negociació i la transformació social, política, econòmica i cultural en entorns inclusius.

SABERS:

A. Reptes del món actual:

- Objectius de desenvolupament sostenible.
- Ubicació espacial.
- Territori i paisatge.
- Emergència climàtica.
- Prevenció de riscos.
- Tecnologies de la informació i societat del coneixement.
- Concentració i distribució de la riquesa.
- Igualtat de gènere.

B. Societats i territoris

- Mètodes de les ciències socials.
- Cronologia i temps històric.
- Origen de la humanitat.
- Primeres civilitzacions.
- Origen i evolució de l'organització social.
- Les arrels de la cultura occidental.
- Evolució dels sistemes econòmics i dels models d'organització social.
- Les persones invisibilitzades de la història.
- Evolució de les expressions artístiques i culturals.
- El llegat històric.

C. Compromís cívic

- Dignitat humana i drets universals.
- Alteritat.
- Igualtat de gènere.
- Convivència cívica i cultura democràtica.
- Consciència ambiental.
- Conservació i defensa del patrimoni històric, artístic i cultural

EINES D'AVALUACIÓ

L'alumne serà avaluat per competències tal com preveu la legislació vigent i es farà per mitjà de:

60% { Una prova escrita trimestral, com a mínim.

40% { Exercicis orals i escrits realitzats a classe.
Tasques digitals
Exposicions orals individuals i per equip de treball.
Treballs monogràfics individuals i/o grupals.
Assistència, puntualitat.
Motivació i interès envers la matèria.
Actitud de l'alumne.

- Superaran el curs aquells alumnes que, en finalitzar-lo, hagin assolit les competències de la matèria.

SISTEMA DE RECUPERACIÓ

1. Es faran recuperacions de les avaluacions durant el següent trimestre.
2. Els alumnes que no hagin superat el curs hauran de realitzar una prova extraordinària de tot el curs.

NORMATIVA

DECRET 175/2022, de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica.